

HARAM VE HELÂL KILMA YETKİSİ (1)

Hocam, "O ümmi Peygamber, temiz şeyleri helâl, çirkin şeyleri haram kılar." (Araf 157) âyetine göre Peygamberimizin, haram ve helâl kılma yetkisinin olabileceğini söyleyebilir miyiz? Yani Allah'ın hükmü dışında Peygamberimizin kendisinin haram ve helâl kılma yetkisi var mıdır?

Bu konuda arkadaşım ile tartıştık, çünkü yine Kur'ân'da "O, (Hz Muhammed) kendisine vahyedilenden başkasını söylemez."

(Necm 3,4)

diye bir âyet var ki Peygamberimizin kendisine vahyedilenden başka bir söz söylemeyeceğini dile getiriyor, vahyedilen sadece Kur'ân olduğuna, başka bir vahiy olmadığına göre Peygamberimiz de Kur'ân dışı hüküm koyamaz değil mi? Yani onun haram, helâl kılma yetkisi yoktur. Ben sanıyorum ki A'raf 157 de geçen deyiş Peygamberin yeni kural oluşturması değil, Kur'ân'da var olan haram ve helâlleri insanlara iletmesi manasındadır.

Cevap: A'raf 157. âyette Hz. Peygamber'in, kendisine gelen vahiylerle insanlara güzel şeyleri helâl kıldığı, çirkin şeyleri de yasakladığı vurgulanmaktadır. Âyetin amacı, Peygamber'in tebliğ ettiği din kurallarının, hükümlerin kendi sözleri değil, kendisine gelen vahiy sözleri olduğunu belirtmektir. Kıyamete kadar geçerli olan din, sadece vahiyle konulmuş olan hükümlerdir. Bunlar tüm insanları bağlar. Haramlar da vahiylerle sabit olan yasaklardır. Necm Suresinde Peygamber'in kendi keyfiyle değil, meleğin vahiyyle konuştuğu, kendisine gelen sözlerin melek vahiy olduğu, kendisinin o meleğin direktifiyle hareket ettiği anlatılmaktadır. Yoksa Peygamber'in bir insan olarak söylediği her sözün vahiy olduğu söylenmiyor. Çünkü zaten bu, mantıklı olmaz. Kur'ân da vahiy dışında Peygamber'in bir insan olduğunu vurgular. Peygamber'in her sözünü vahiy kabul etmek ve dolayısıyla onun çeşitli şartlar içinde, şartlara uygun olarak söylediği geçici sözleri tüm zamanlar için aynen Kur'ân vahiy gibi din hükmü kabul etmek dini güçleştirir ve çağların dışına atar.

Peygamber nübüvveti yanında aynı zamanda bir komutan, bir devlet başkanı idi. Savaşlarda ve günlük olaylarda o zamanın şartlarına uygun hükümler verirdi. Şimdi bu hükümleri şartlarından koparıp bu güne taşımak doğru olmaz. Peygamber zamanındaki savaş şartları ve taktikleri başka idi, bugün başkadır. Kılıç, yay ve ok savaşlarının yöntemlerini atom savaşlarına uygularsanız sonuç alamazsınız. İşte Peygamber'in devlet başkanı ve komutan olarak zamanın şartlarına göre verdiği hükümler o zaman için uyulması gereken hükümlerdi. Çünkü komutana itaat olmazsa hiçbir sonuç alınamaz. Peygamberimizin o şartlar içindeki emirleri Kur'ân hükümleri gibi ebedi haram ve helâl hükümleri değildir. Çünkü ebedî din hükümleri, ancak vahiyle sabit olan hükümlerdir. Hz. Peygamber'in, Kur'ân'ın ruhuna uygun olarak verdiği hükümlerin bizzat kendisine değil, ruhuna bakılır. Peygamber'in o hükümleri vermekteki amacı

ne idi? Şimdi o amaca ulaşmak için ne yapmak gerekir? Peygamber'in sözlerinin motamot sözleri değil, amaçları ümmete yol gösterir. Ümmetin bu amaçlar doğrultusunda hareket etmesi gerekir.

(devamı yarın..)